

Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu

2.1 Zhrnutie vplyvov na rozpočet verejnej správy v návrhu

Cieľom návrhu novely zákona o minimálnej mzde je osobitne riešiť ustanovenie sumy minimálnej mzdy na rok 2021 vzhľadom na nepredvídateľný vývoj v roku 2020, pre ktorý je problematické ponechať nárast minimálnej mzdy vo väzbe na tzv. automat ustanovený v zákone a trvalé zavedenie samostatnej sumy tzv. štartovacej minimálnej mzdy pre zamestnancov, ktorí boli najmenej 12 mesiacov vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

V čl. II, ktorým sa novelizuje Zákonník práce, sa v nadväznosti na zavedenie novej sumy štartovacej minimálnej mzdy špecifikuje, o akú sumu minimálnej mzdy ide, ak Zákonník práce viaže plnenie na minimálnu mzdu (% z nej).

Novela zákona, ktorou sa ustanovil tzv. automat pri úprave minimálnej mzdy je účinná od 1.1.2020, a teda v prípade, ak by predkladateľ novely zákona nenavrhol zmenu právnej úpravy, minimálna mzda by od 1.1.2021 stúpila na 656 eur (zo sumy 580 eur). Otázka dopadov automatu na rozpočet verejnej správy bola riešená už v poslaneckej novele zákona, ktorá od 1.1.2020 zmenila existujúci systém úpravy minimálnej mzdy.

Vzhľadom na to, že ide o právnu úpravu, ktorá umožňuje predvídať minimálnu mzdu na príslušný rok (vo väzbe na odhady priemernej mesačnej mzdy) vplyvy na rozpočet verejnej správy je možné vopred odhadovať a počítať s nimi v rozpočte verejnej správy.

Reálny dopad navrhovanej novely je teda možné vnímať v kontexte toho, že namiesto predvídanej sumy minimálnej mzdy na rok 2021 – 656 eur dôjde k jej redukcii na sumu 620 eur. Predmetný návrh sumy 620 eur na rok 2021 je jednorazovým zásahom, pretože navrhovanou novelou sa nemení samotné automatické stanovovanie minimálnej mzdy na príslušný kalendárny rok – to je dané vzorcom upraveným v zákone (ak nedôjde k dohode sociálnych partnerov). Z tohto dôvodu predkladaný materiál neobsahuje kvantifikáciu príjmov a výdavkov rozpočtu verejnej správy na roky 2022 a 2023 (navrhovaná novela zákona sa sumy minimálnej mzdy na roky 2022 a 2023 nedotýka).

Vzhľadom na zmeny v oblasti zisťovania údajov disponuje predkladateľ len obmedzeným rozsahom údajov, ktoré vie z hľadiska doložky vplyvov na rozpočet verejnej správy spracovať.

Kvantifikácia vplyvov je uvedená v ďalšej časti textu.

2.1.1. Financovanie návrhu - Návrh na riešenie úbytku príjmov alebo zvýšených výdavkov podľa § 33 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy:

Vzhľadom na právnu úpravu účinnú od 1.1.2020, kedy výšku minimálnej mzdy možno vopred predvídať, už pri plánovaní rozpočtu musí subjekt počítať s tým, že predvídaná minimálna mzda na rok 2021 bola 656 eur. Vzhľadom na navrhovanú jednorazovú úpravu sumy na 620 eur dochádza ku korekcii odhadovaných výdavkov smerom dole.

2.2. Popis a charakteristika návrhu

2.2.1. Popis návrhu:

V návrhu je sa navrhuje osobitne ustanoviť sumu minimálnej mzdy na rok 2021 na 620,- eur, čo predstavuje síce nárast o cca 6,89 % oproti roku 2020, avšak v kontexte sumy predvídanej tzv. automat – 656 eur ide jednorazovú úpravu smerom dole oproti predvídanému nárastu 13,1%. Návrh sa netýka ďalších kalendárnych rokov, t.j. neruší sa tzv. automat určenia minimálnej mzdy predvídaný zákonom na ďalšie kalendárne roky.

V prípade osobitnej minimálnej mzdy pre zamestnanca, ktorý bezprostredne pred vznikom pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu bol znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie vedeným v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (ďalej len „dlhodobozamestnaný zamestnanec“) je to 75% z tejto hodnoty.

Navrhovaná minimálna mzda je záväzná pre všetkých zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú zamestnancov v pracovnoprávnom vzťahu, t.j. v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu alebo na základe niektorej z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Ak výška mzdy, platu alebo poskytnutej odmeny nedosiahne sumu minimálnej mzdy, zamestnávateľ je povinný poskytnúť doplatok vo výške rozdielu. Táto povinnosť sa týka ako zamestnávateľov podnikateľskej sféry, tak aj zamestnávateľov napojených na verejné rozpočty.

2.2.2. Charakteristika návrhu:

- zmena sadzby
- zmena v nároku
- nová služba alebo nariadenie (alebo ich zrušenie)
- kombinovaný návrh
- iné

2.2.3. Predpoklady vývoja objemu aktivít:

2.2.4. Výpočty vplyvov na verejné financie

2.2.4.1 Kvantifikácia príjmov

Ide o kvantifikáciu príjmov na rok 2021 (roky 2022 a 2023 návrhom nie sú dotknuté).

Vplyvy na rozpočet verejnej správy	2021
Príjmy verejnej správy celkom	23 672 986,28 €
v tom:	
Sociálna poisťovňa	14 960 828,77 €
zdravotné poisťovne	6 059 686,48 €
štátny rozpočet v položke 111	- €
štátny rozpočet v položke 131	4 775 726,74 €
štátny rozpočet v položke 112 - DPPO	- 8 858 359,20 €
rozpočet obcí v položke 111	4 698 437,81 €
rozpočet VÚC v položke 111	2 013 616,21 €
rozpočet obcí (transfer z MV SR)	23 049,47 €
z toho:	
- vplyv na ŠR	- 4 105 681,92 €
- vplyv na územnú samosprávu	6 735 103,49 €
- v tom vplyv na príjmy VÚC	2 013 616,21 €
- v tom vplyv na príjmy obcí	4 721 487,28 €

2.2.4.2 Kvantifikácia výdavkov

Ide o kvantifikáciu výdavkov na rok 2021 (roky 2022 a 2023 návrhom nie sú dotknuté).

Výdavky verejnej správy celkom	14 316 590,67 €
v tom:	
Nárast výdavkov na mzdy a mzdové zvýhodnenia vo VS	6 101 411,43 €
Odvod zdravotného poistenia v prospech ZP	610 141,14 €
Odvod sociálneho poistenia v prospech SP	1 522 302,15 €
Ministerstvo vnútra SR, transfer obciam	23 049,47 €
Výdavky zdravotných poisťovní	6 059 686,48 €
z toho:	
- vplyv na ŠR	4 179 085,53 €
- vplyv na územnú samosprávu	4 039 537,32 €
- v tom vplyv na výdavky VÚC	888 138,89 €
- v tom vplyv na výdavky obcí	3 151 398,44 €
Vplyv na mzdové výdavky fondov soc. a zdrav. Poistenia	15 231,87 €
Celková zamestnanosť	0,00
- z toho vplyv na ŠR	0,00
Financovanie zabezpečené v rozpočte	9 356 395,61 €
v tom: za každý subjekt verejnej správy / program zvlášť	0,00

Subsektory VS	Celkový počet zamestnancov*	Percentuálny podiel pod MM – 620 eur	Celkový počet zamestnancov priamo dotknutých novou MM
VS celkom	422243	2,294%	
VS ústredná vláda S.1311	220834	0,556%	1228,909314
VS samospráva celkom S.1313	193988	3,749%	7273,016063
VS VUC	42650,5	3,749%	1599,056496
VS miestna samospráva (okrem VUC)	151337,5	3,749%	5673,959567
VS Soc. poist. a zdrav. poist.	7421	0,000%	0
		SUM	13047,10764

*Údaje za 4. kvartál 2019 od SRP MF SR.

Vo viacerých zákonoch je suma minimálnej mzdy použitá ako referenčná veličina pre určenie výšky určitého nárokového plnenia. Možný vplyv úpravy minimálnej mzdy na potreby prostriedkov zo štátneho rozpočtu závisí od počtu vzniknutých prípadov, zakladajúcich nárok na príslušné plnenie. Kvantifikovať je preto možné len dopad na jeden vzniknutý prípad. Vzhľadom na to, že návrhom sa nezvyšuje minimálna mzda na rok 2021, ale dochádza k jej zmene oproti zákonom predvídanej sume, oproti roku 2020 síce dochádza k nárastu výdavkov ale v porovnaní s nákladmi pri sume 656 eur dochádza k ich redukcii

Ide najmä o nasledujúce právne predpisy:

Zmena vyčísliteľná v eurách v porovnaní so sumou 580 eur	Zmena v eurách
Jednorazové odškodnenie prokurátora podľa zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov	
- v prípade služobného úrazu prokurátora 100-nás. MM (§ 169)	4000,00
- manželke a deťom prokurátora zomrelého prokurátora 50- nás. MM (§ 175)	2000,00
- rodičom zomrelého prokurátora v odôvodnených prípadoch 20-nás. MM (§ 175)	800,00
Jednorazové odškodnenie sudcu podľa zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich.... v znení neskorších predpisov	
- v prípade služobného úrazu sudcu 100- nás. MM (§ 112)	4000,00
- manželke a deťom zomrelého sudcu 50-nás. MM (§ 113)	2000,00
- rodičom zomrelého sudcu v odôvodnených prípadoch 20-nás. MM (§ 113)	800,00
Jednorazové odškodnenie podľa zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení zákona č. 79/2008 Z. z.	
- osobe usmrtenej násilným činom 50-nás. MM (§ 5)	2000,00
- osobe poškodennej znásilnením alebo sexuálnym násilím 10-nás. MM (§ 5)	400,00
Jednorazové odškodnenie podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody v znení neskorších predpisov	
- manželovi (druhovi) usmrteného a pozostalej maloletej osobe vo výške 30-násobku minimálnej mzdy (§ 99)	1200,00
- ostatným pozostalým vo výške 20-násobku minimálnej mzdy (§ 99)	800,00

Nepriamo vyvolaným vplyvom úpravy sumy minimálnej mzdy na štátny rozpočet môže byť **zmena pracovnej odmeny obvinených a odsúdených** podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 384/2006 Z. z. o výške pracovnej odmeny a podmienkach jej poskytovania obvineným a odsúdeným v znení neskorších predpisov. Podľa § 3 ods. 3 tohto nariadenia vlády sa výška pracovných taríf pre obvinených a odsúdených zaradených do práce upraví vždy k 1. januáru príslušného kalendárneho roka **úmerne zvýšeniu minimálnej mzdy**. Ak sa na rok 2021 ustanovenie § 3 ods. 3 použije, po zaokrúhlení podielu výšky ustanovenej minimálnej mzdy 620 eur mesačne a výšky minimálnej mzdy ustanovenej v predchádzajúcom roku (580 eur mesačne) s **presnosťou na dve desatinné miesta**, na rok 2020 bude koeficient **predstavovať 1,07**.

Transfer obciam na údržbu vojnových hrobov

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch v znení neskorších predpisov (cit.): „Na zabezpečovanie starostlivosti o vojnový hrob sa poskytne obci príspevok na kalendárny rok na každý vojnový hrob v sume **päťnásobku minimálnej hodinovej mzdy ustanovenej osobitným predpisom**“. V roku 2020 celková výška príspevku na 1 vojnový hrob

bude predstavovať 17,815 eura ročne, čo oproti sume 16,665 eura platnej v roku 2020 predstavuje **nárast o 1,15 eura na 1 vojnový hrob.**

Podľa údajov získaných z MV SR v roku 2019 boli obciam poskytované príspevky podľa § 4 ods. 1 tohto zákona na úpravu 20 024 hrobov*). Vplyv úpravy sumy minimálnej mzdy na štátny rozpočet z dôvodu transferu príspevku obciam na údržbu vojnových hrobov možno odhadnúť **na 23027,6 eura ročne** (pričom v porovnaní so sumou 656 eur ide o zníženie nárastu) V tomto počte sú uvedené len vojnové hroby, na ktoré MV SR na základe požiadania obce poskytlo obci príspevok na údržbu hrobov.

*) Zdroj: MV SR,

http://www.minv.sk/swift_data/source/verejna_sprava/vh_ziadosti_4_ods1/hroby_odsek1_2019.p